

KYSTVERKET

Ny havne- og farvannslov

– Vi tar ansvar for sjøveget

Agenda

---

1. Om Kystverket
2. Innledning om den nye havne- og farvannsloven
3. Ansvar for fremkommelighet
4. Statens ansvar for utbedringer i farvannet
5. Kommunens regulering av ferdsel i eget sjøområde
6. Kommunens myndighet til å behandle søknader om tiltak
7. Regler om havner
8. Farvannsavgift
9. Forvaltningstiltak og sanksjoner

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

KYSTVERKET

---

1 Om Kystverket

– Vi tar ansvar for sjøvegen

-
- En nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning
  - Delvis brukerfinansiert og delvis finansiert over statsbudsjettet
  - Får oppdrag gjennom statsbudsjettet og årlige tildelingsbrev fra Samferdselsdepartementet

Kystverkets hovedkontor

Kystdirektøren

Internevisjonen

Staben for økonomi og virksomhetsstyring
Assisterende kystdirektør

Staben for interne tjenester

Staben for kommunikasjon og samfunnskontakt

Stabsenheten for IKT og BSS

Stabsenheten for administrasjon

HR-staben

Stabsenheten for innkjøp og anskaffelser

BarentsWatch-senteret

Kystforvaltnings-
avdelingen

Sjø sikkerhets-
avdelingen

Beredskaps-
avdelingen

Kystverkets
lostjeneste

Kystverket
Sørøst

Kystverket
Vest

Kystverket
Midt-Norge

Kystverket
Nordland

Kystverket
Troms og
Finnmark

Kystverkets
rederi

Kystverkets
beredskaps-
senter

Losformidlings-
avdelingen

Senteret for
transportplanlegging,
plan og utredning

Senteret for
los og VTS

Senteret for farled,
fyr og merker

Senteret for
utbygging

Senteret for
administrasjon
og regnskap

Forsynings-
avdelingen

Operasjons-
seksjonen

Oslofjorden
losoldermannskap

Senteret for
eiendom og kultur

Fedje
sjøtrafikksentral

Senteret for
farled,
fyr og merker

Senteret for
utbygging

Vardø
sjøtrafikksentral

Teknisk avdeling

Miljø- og planleggings-
seksjonen

Skagerrak
losoldermannskap

Horten
sjøtrafikksentral

Kvitsøy
sjøtrafikksentral

Senteret for
farled,
fyr og merker

Senteret for
utbygging

Vardø
sjøtrafikksentral

Entrepri-
se-
avdelingen

Logistikk- og
teknologiseksjonen

Rogaland
losoldermannskap

Brevik
sjøtrafikksentral

Kvitsøy
sjøtrafikksentral

Senteret for
farled,
fyr og merker

Senteret for
utbygging

Vardø
sjøtrafikksentral

Fartøydri-
fts-
avdelingen

Analyse- og
statistikkseksjonen

Vestlandet
losoldermannskap

Brevik
sjøtrafikksentral

Kvitsøy
sjøtrafikksentral

Senteret for
farled,
fyr og merker

Senteret for
utbygging

Vardø
sjøtrafikksentral

Mannskaps-
avdelingen

Møre og Trøndelag
losoldermannskap

Brevik
sjøtrafikksentral

Kvitsøy
sjøtrafikksentral

Senteret for
farled,
fyr og merker

Senteret for
utbygging

Vardø
sjøtrafikksentral

Mannskaps-
avdelingen

Nordland
losoldermannskap

Brevik
sjøtrafikksentral

Kvitsøy
sjøtrafikksentral

Senteret for
farled,
fyr og merker

Senteret for
utbygging

Vardø
sjøtrafikksentral

Mannskaps-
avdelingen

Troms og Finnmark
losoldermannskap

Brevik
sjøtrafikksentral

Kvitsøy
sjøtrafikksentral

Senteret for
farled,
fyr og merker

Senteret for
utbygging

Vardø
sjøtrafikksentral

Mannskaps-
avdelingen

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Kystverket sine viktigste oppgaver:

- Utbedring av farvannet
- Fyr- og merketjenester
- Trafikksentraltjenester
- Lostjenester
- Meldingstjenester og navigasjonsvarsel
- Statlig beredskap mot akutt forurensning
- Utøving av myndighet
- Utredning og transportplanlegging
- Havnesikkerhet (ISPS)
- Deltar i planmedvirkning
- Utøver myndighet etter havne- og farvannsloven, losloven, og deler av forurensningsloven, svalbardmiljøloven

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

KYSTVERKET

---

2 Innledning om den nye havne- og farvannsloven

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Ny lov trådte i kraft 1. januar 2020

- Avløser havne- og farvannsloven fra 2009 og losloven fra 2014
- Forarbeidene til loven:
  - Prop. 86 L (2018-2019)
  - Prop. 108 L (2018-2019)
- Iverksettingsrundskriv
fra Samferdselsdepartementet

Prop. 86 L

(2018–2019)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om havner og farvann
(havne- og farvannsloven)

Forskrifter etter 2009-loven

- Sentrale og lokale forskrifter og enkeltvedtak gitt etter 2009-loven er stort sett videreført
- Noen sentrale forskrifter er endret eller er nye bl.a.:
  - farvannsavgiftsforskriften
  - farledsforskriften
- Noen sentrale forskrifter er opphevet bl.a.:
  - forskrift 2. november 2012 nr. 1040 om bruk av mal og godkjenning av kommunale forskrifter om orden i og bruk av farvann og havner
- Videre forskriftsarbeid

Overgangsregler

- Det er gitt overgangsregler bl.a. om:
  - hvilken lov søknader om tillatelse skal behandles etter
  - lokale ordensforskrifter
  - farvannsavgift
  - oppfølgingsansvar for enkeltvedtak gitt med hjemmel i 2009-loven

Lovdata og veiledning på kystverket.no

Rettskilder

- Lover
- Stortingsvedtak
- Sentrale forskrifter
- Lokale forskrifter
- Norsk Lovtidend

Lokale forskrifter

Lokale forskrifter bestemmer private personer eller virksomheters retti innarbeider alle endringene i den opprinnelige forskriften samme dag i av kommunestyret, fylkesmannen eller fylkestinget.

Alle fylker

Alle kommuner

 [Maritime tjenester](#) [Beredskap](#) [Maritim infrastruktur](#) [Regelverk](#) [Kystkultur](#)

Havne- og farvannsloven

[Havne- og farvannsloven 2009](#)

[Forurensningsloven](#)

[Planmedv](#)

[Losloven](#)

[Akvakulturanlegg](#)

[Høyringar](#)

 Søknad om tiltak etter havne- og farvannsloven

 Lostjenester

 AIS

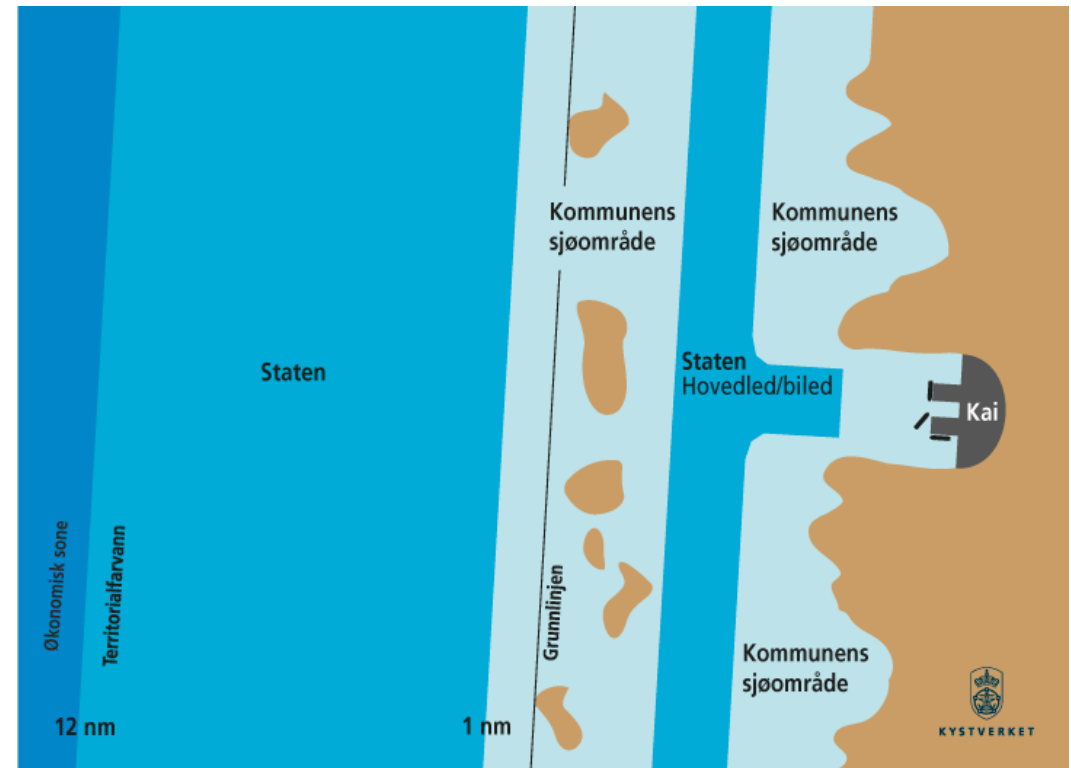
– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

De viktigste endringene i ny lov

- Staten har eneansvar for utbedringer i farvannet og navigasjonsinnretninger
- Kommunen har myndighet til å regulere ferdsel med fritidsfartøy i kommunens sjøområde
- Kommunen kan midlertidig begrense fartøyers opphold i havn av hensyn til lokal luftforurensning
- Anløpsavgiften videreføres under betegnelsen farvannsavgift
- Det kan deles ut verdier fra havnevirksomheten dersom det er avsatt tilstrekkelig midler til forsvarlig havnedrift
- Losloven er innarbeidet

KYSTVERKET

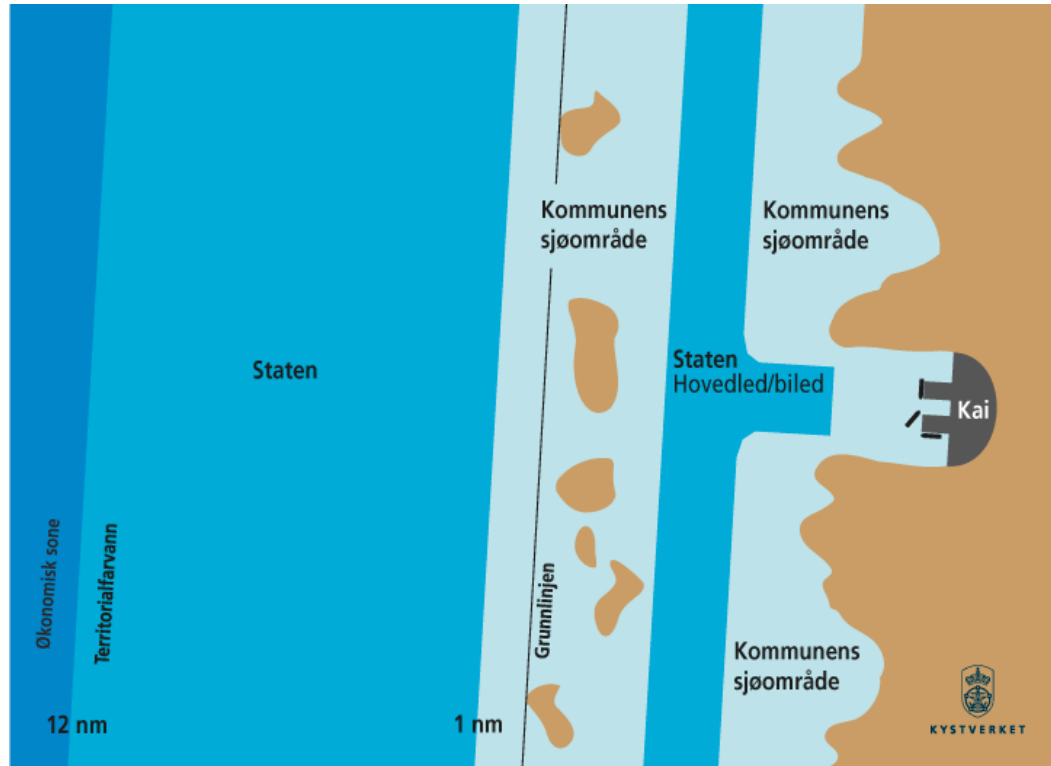
---

3 Kommunens ansvar for fremkommelighet i farvannet

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Havne- og farvannsloven § 6 første ledd

«I kommunens sjøområde har kommunen ansvar for nødvendig isbryting og fjerning av gjenstander som hindrer sjøtransporten eller er til fare for ferdselen. Departementet har tilsvarende ansvar i farvannet for øvrig.»

– Vi tar ansvar for sjøvegen

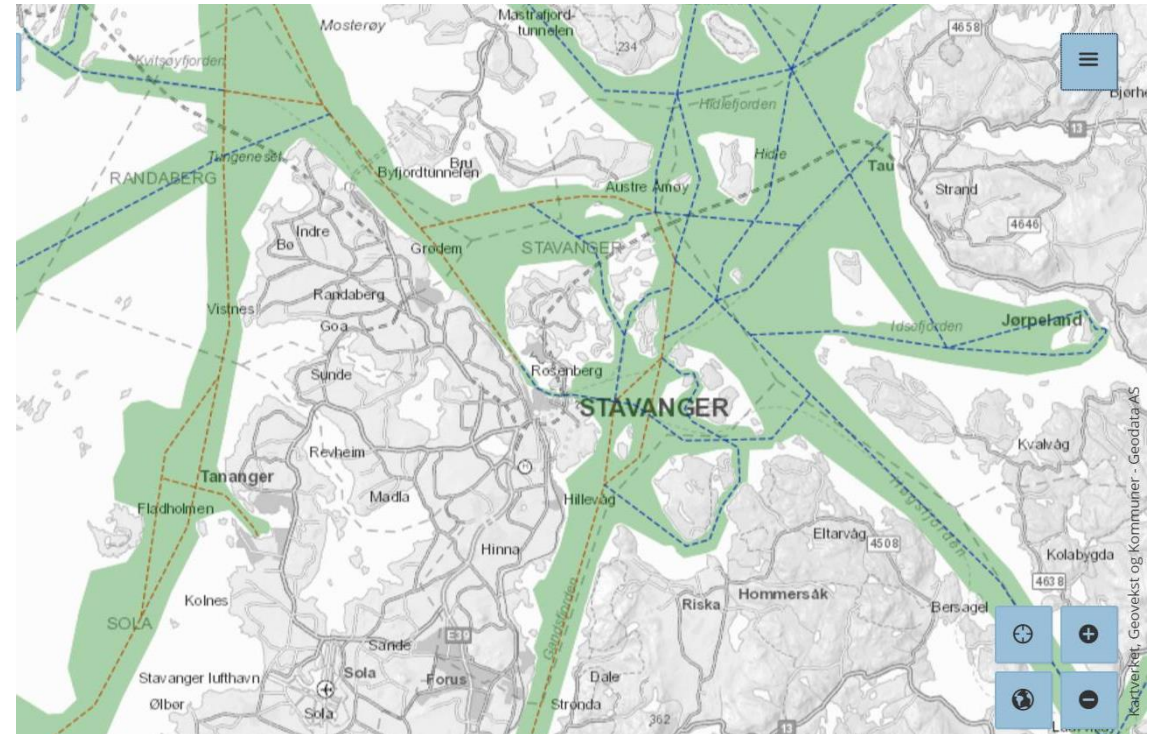

KYSTVERKET

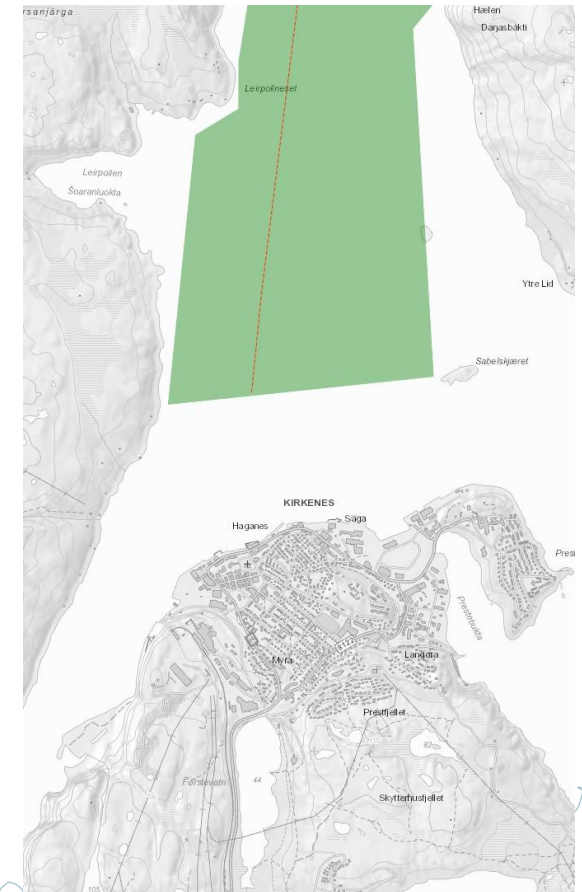
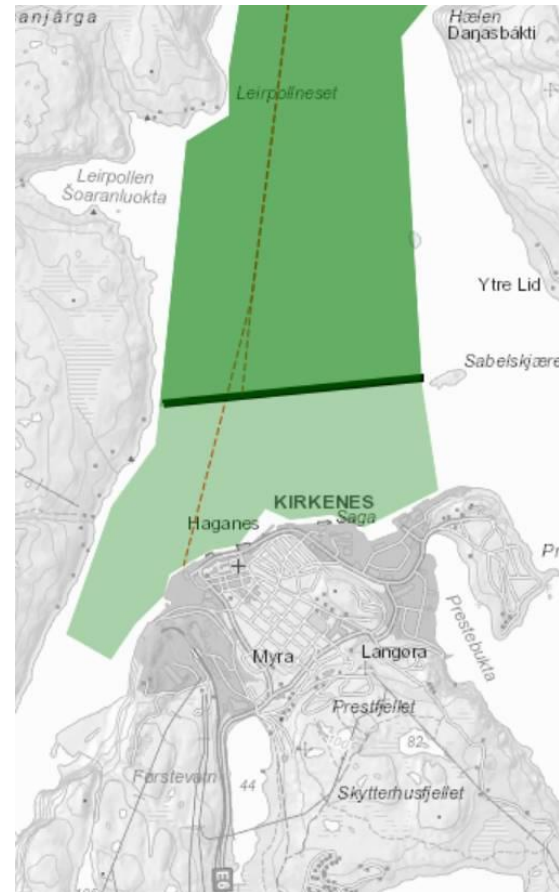

Kommunens sjøområde - hovedled og biled

- Kommunens sjøområde: område hvor kommunen har planmyndighet etter plan- og bygningsloven med unntak av hoved- og biled
- Hovedled og biled er fastsatt i farledsforskriften

Endring i farledsforskriften – vedlegg 1-havner

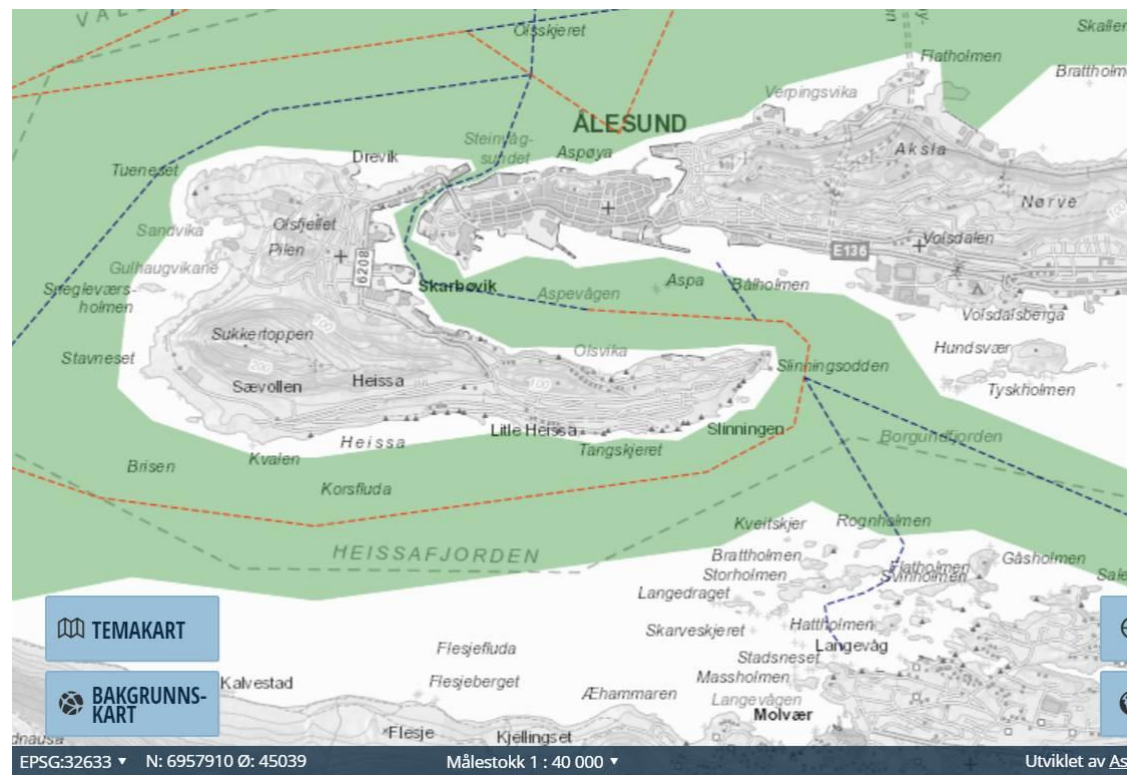

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Hva omfattes av ansvaret?

- NØDVENDIG isbryting og fjerning av gjenstander som hindrer sjøtransporten eller er til fare for ferdselen
- Ansvarer gjelder bare isbryting og fjerning av gjenstander av hensyn til sikkerhet og fremkommelighet for allmenn ferdsel
  - fremkommelighet til egen kai påligger eier
- Fjerning av eierløse vrak faller inn under ansvaret dersom vraket er en gjenstand som hindrer sjøtransporten eller er til fare for ferdselen
- Konkret vurdering: tiltakets effekt for sikkerhet og fremkommelighet vs. kostnadene for sjøtransporten
- Når plikten inntreer og hvor langt den går avgjøres på bakgrunn av faglige vurderinger og budsjettmessige prioriteringer
  - Ansvarer innebærer ikke at brukerne av farvannet har et rettskrav på at tiltak iverksettes

Hva omfattes ikke av ansvaret etter § 6 første ledd?

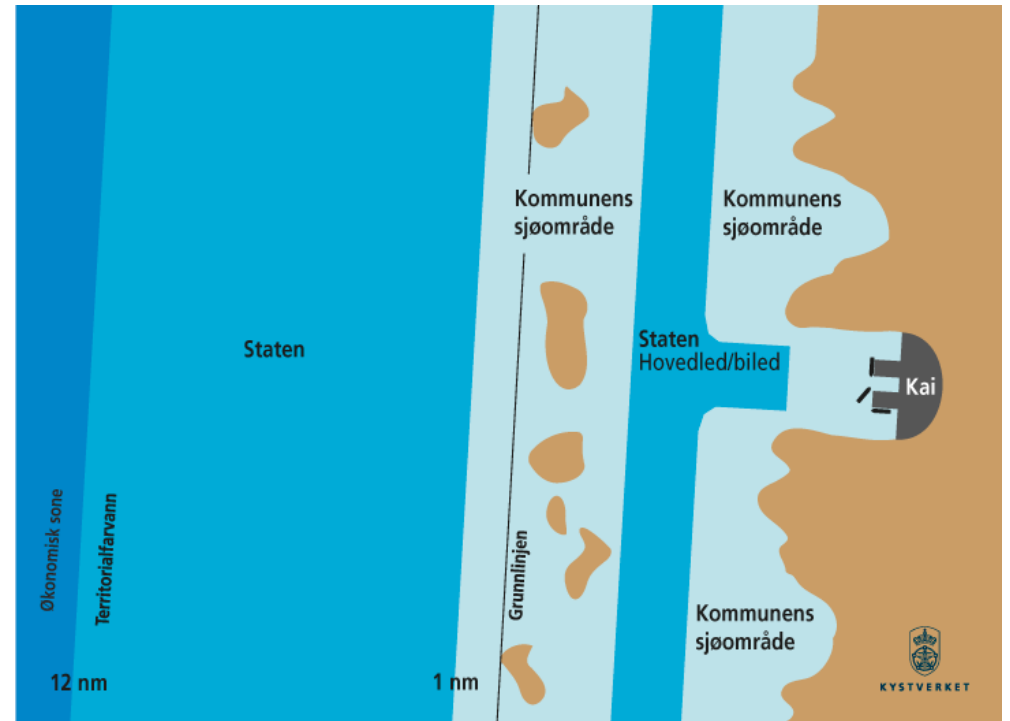

- Oppgaver eller tiltak som kommunen iverksetter i kraft av sin rolle som havneeier og som gjøres ut fra egeninteresse av å gjøre havnen tilgjengelig eller mer attraktiv for brukeren av havnen, er ikke omfattet av ansvaret etter § 6 første ledd
- Det faller også utenfor kommunens ansvar etter § 6 første ledd å drive kontinuerlig overvåkning og styring av trafikken («havnevakt») i kommunens sjøområde
- Utbedringer i farvannet faller utenfor ansvaret etter § 6 første ledd

Pålegg om fjerning av gjenstander §§ 17-19

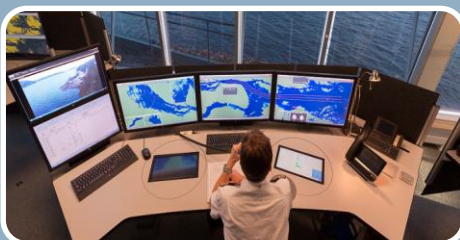
- Stat og kommune kan pålegge den ansvarlige å fjerne gjenstander som er til fare eller ulempe for bruken av farvannet eller havnen
- Omfatter også vrak

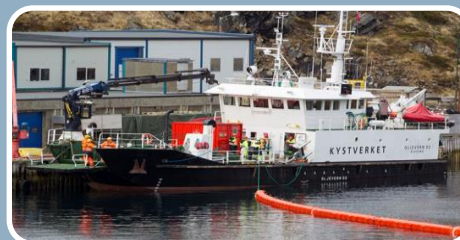
Forbud mot å volde fare eller ulempe i farvannet eller havnen, §17

- Den ansvarlige har tiltaksplikt
- Kommune eller stat kan pålegge tiltak

Gjennomføre tiltak på vegne av den ansvarlige /refusjon, § 18

- Kommune og stat kan selv iverksette tiltak
  - uten pålegg om det haster
- Kan kreve utgiftene dekket av den ansvarlige

Bruk av tredjepersons eiendom ved gjennomføring av tiltak, § 19

- Kommune og stat kan bruke tredjepersons eiendom, eks kai
- Tredjeperson kan kreve erstatning

Forholdet til forurensningsloven § 28 og § 37

- Forurensningsloven har delvis parallelle bestemmelser i reglene om avfall
- Hvilke regelsett som benyttes bør avgjøres av hovedhensynet for fjerning - miljøhensynet vs. bruken av farvannet/havnen
- Kommunen har hjemmel til å pålegge fjerning av avfall, jf. § 37. Kystverket har parallell myndighet for **skip** som er avfall. Kystverket håndterer hovedsakelig større skipsvrak etter akutte hendelser
- Kystverket har ikke særskilt budsjett til vrakfjerning

KYSTVERKET

---

4 Statens ansvar for utbedringer i farvannet og navigasjonsinnretninger

---

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Staten har eneansvar for:

- utbedringer i farvannet (§ 6 andre ledd) og
  - navigasjonsinnretninger og farvannsskilt (§ 10 andre ledd)
-
- I farvannet innenfor 12 nautiske mil (fra territorialgrensen)
  - Ansvaret innebærer ikke at brukere av farvannet har et rettskrav på at tiltak iverksettes
  - Ansvaret begrenses av tilgjengelige budsjettmidler

Utbedringer i farvannet § 6 andre ledd

«Utbedringer i farvannet»: tiltak med sikte på å gi økt sikkerhet, bedre fremkommelighet for skipstrafikken i trange farvann og redusert seilingsdistanse, bl.a. gjennom å fjerne grunner og øke dybden i leden

Hvor vil Kystverket gjøre farvannsutbedringer?

- Finansieringen av statens ansvar etter § 6 andre ledd skjer via NTP
- Inneværende NTP-periode er 2018-2029
- Neste NTP-periode er 2022-2033
  - Kystverket skal levere sin prioritering til Samferdselsdepartementet til denne perioden innen 1. mars 2020
  - Kystverkets neste leveranse antas å bli i 2024

– Vi tar ansvar for sjøvegen

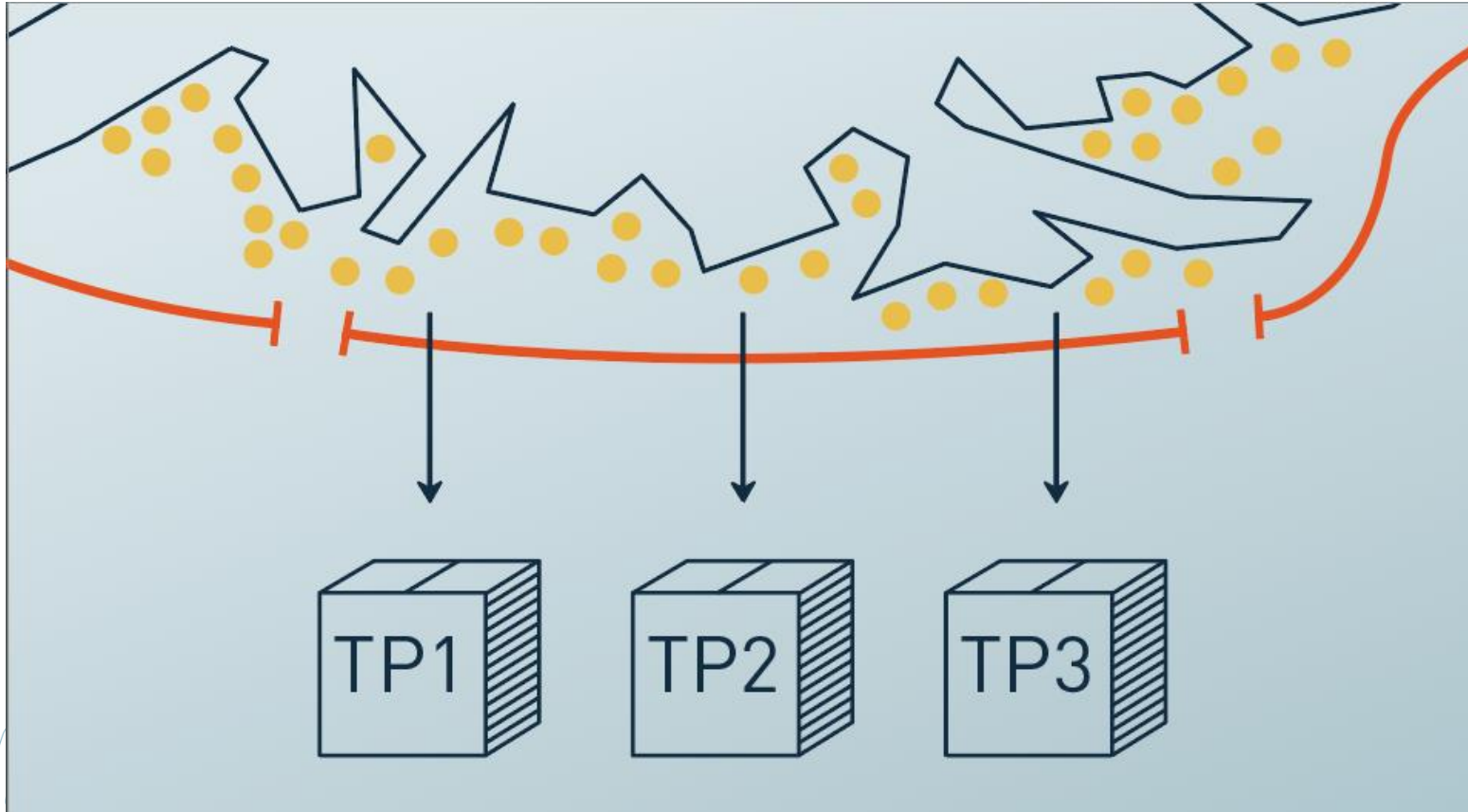
KYSTVERKET

Navigasjonsinnretninger § 10 andre ledd

- Det er statens ansvar å vurdere etablering av navigasjonsinnretninger
- Farvannsskilt i tilknytning til konkrete reguleringer og tiltak i farvannet vil i hovedsak etableres av tiltakshaver eller reguleringsmyndighet
- Det kreves tillatelse fra Kystverket for å sette opp, fjerne, flytte eller endre navigasjonsinnretninger og farvannsskilt (§ 10 tredje ledd)

Tiltakspakker i Nasjonal transportplan (NTP)

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

KYSTVERKET

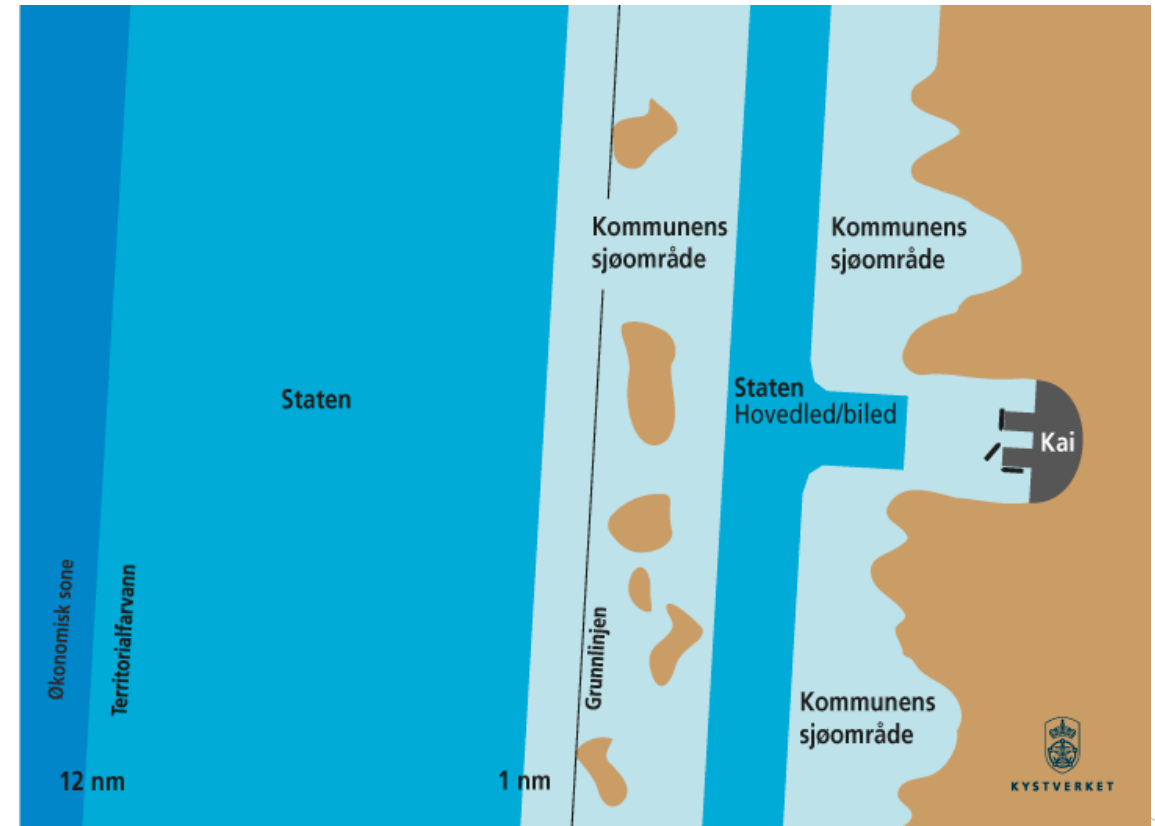
5 Kommunens regulering av ferdsel i eget sjøområde

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Regulering av ferdsel

- Både staten og kommunene kan regulere ferdselen:
  - Staten i alt farvann og for alle fartøy § 7
  - Kommunen kun i eget sjøområde
    - ferdsel med fritidsfartøy § 8
    - regulere noen former for bruk for alle fartøy § 9

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Hva med kommunale ferdselsreguleringer etter 2009-loven?

Ordensforskrifter faller bort 1.1.2021

- Reglene om bruk av og orden i havner og farvann i 2009-loven §§ 14 og 42 er bare delvis videreført
- Forskriften om mal for og godkjenning av kommunale ordensforskrifter er opphevet

Regulering av fart endres

- Kommunenes myndighet til å regulere fart for alle typer fartøy i kommunenes sjøområde og i hoved- og biled er falt bort
- Lokale fartsforskrifter gitt etter 2009-loven gjelder inntil de oppheves

Reglene etter 2009-loven er erstattet
av §§ 8 og 9

Konsekvensene av at ordensforskrifter faller bort

- Deler av dagens ordensforskrifter kan ev. videreføres i havnenes vedtekter i kraft av den private eiendomsretten
  - krav ved opphold ved og på kai
  - hvilke kaier som kan brukes
  - osv.

Kommunene kan regulere ferdsel med fritidsfartøy § 8

- Kommunen kan i forskrift regulere ferdsel:
  - med fritidsfartøy
  - i kommunens sjøområde
- Regulering kan bl.a. gjelde:
  - fart
  - tidsbegrensning for ferdsel
  - forbudssoner
  - særskilte regler for vannscooter
- Kommunale forskrifter etter § 8 krever ikke godkjenning fra Kystverket

Fritidsfartøy: fartøy med største lengde inntil 24 m som ikke brukes i næringsvirksomhet

Kommunen kan regulere bruk av kommunens sjøområde § 9

Kommunen kan fatte **enkeltvedtak og forskrift** av hensyn til sikker ferdsel i **kommunenes sjøområde** om:

- a) forbud mot oppankring og om bruk av fastsatte ankringsposisjoner for fartøy som skal anløpe havn
- b) bruk av taubåtassistanse eller fortøyningsassistanse for fartøy ved anløp til og avgang fra havn
- c) snøtømming i sjø
- d) dykking
- e) hvor sjøfly kan lande og starte

Forskrift etter bokstav a) skal godkjennes av Kystverket

Samspillet mellom kommunens forskrifter etter §§ 8 og 9 og statlige forskrifter etter §§ 7 og 13

- **Statlige** forskrifter etter § 7 (om regulering av ferdsel) og § 13 (om sjøtrafikksentraler) **går foran** kommunale forskrifter etter § 9 (om bruk av kommunens sjøområde)
- **Kommunale** forskrifter etter § 8 **går foran** statlige forskrifter, med mindre staten har bestemt noe annet
  - Sjøtrafikkforskriften § 3a sier at sjøtrafikkforskriften går foran bestemmelser i kommunale forskrifter etter § 8

-
- Både stat og kommune kan regulere fart, jf. § 7 og § 8
    - staten for alle fartøy overalt
    - kommunen kun for fritidsfartøy i kommunalt sjøområde
  - Lokale fartsforskrifter gjelder til de oppheves

Merking med farvannsskilt

- Regulering av ferdsel kan merkes med farvannsskilt
- Fartsbegrensninger skal i utgangspunktet merkes med farvannsskilt
- Må søke Kystverket om tillatelse, jf. § 10

Merking av offentlige badeplasser

- Offentlige badeplasser kan merkes med IALA – spesialmerker
- Å legge ut slike bøyer krever tillatelse fra Kystverket, jf. § 10
- Dersom badeplassen er merket gjelder fartsforskriften § 3:
  - Ankring av eller ferdsel med maskindrevne fartøyer eller seilfartøyer, herunder seilbrett, innenfor merkebøyer utlagt ved offentlige badeplasser er forbudt
  - Det er ikke tillatt å fortøye i merkebøyer

KYSTVERKET

---

6 Kommunens myndighet til å behandle søknader om tiltak etter § 14

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Hvilke tiltak krever tillatelse etter § 14?

- Alle tiltak som kan påvirke sikkerhet, ferdsel eller forsvars- og beredskapsinteresser i farvannet krever tillatelse
- Terskel for søknadsplikt er lav
- Krav om tillatelse gjelder tiltak med konsekvenser for allmenn ferdsel
- Som tiltak regnes:
  - innretninger (brygger, kaier, broer, akvakulturanlegg mv.)
  - naturinngrep (utdyping, mudring, dumping mv.)
  - aktiviteter (slep, regatta, sprengning mv.)

Myndigheten er delt mellom stat og kommune

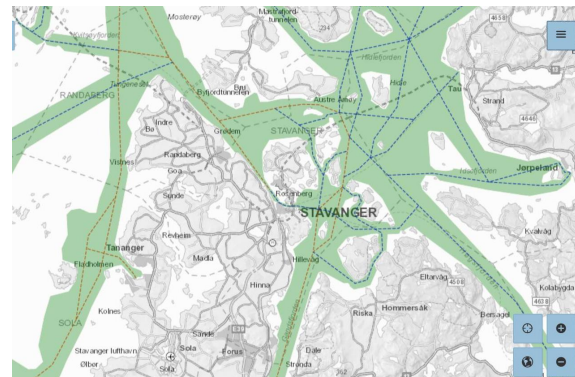
- Utgangspunktet er en geografisk fordeling:

Staten:

- I hoved- og biled
- Mellom 1 nautisk mil utenfor grunnlinjen og 12 nautiske mil
- Tiltak i kommunalt sjøområde hvor tiltaket kan påvirke sikkerhet og ferdsel i hoved- og biled

– Vi tar ansvar for sjøvegen

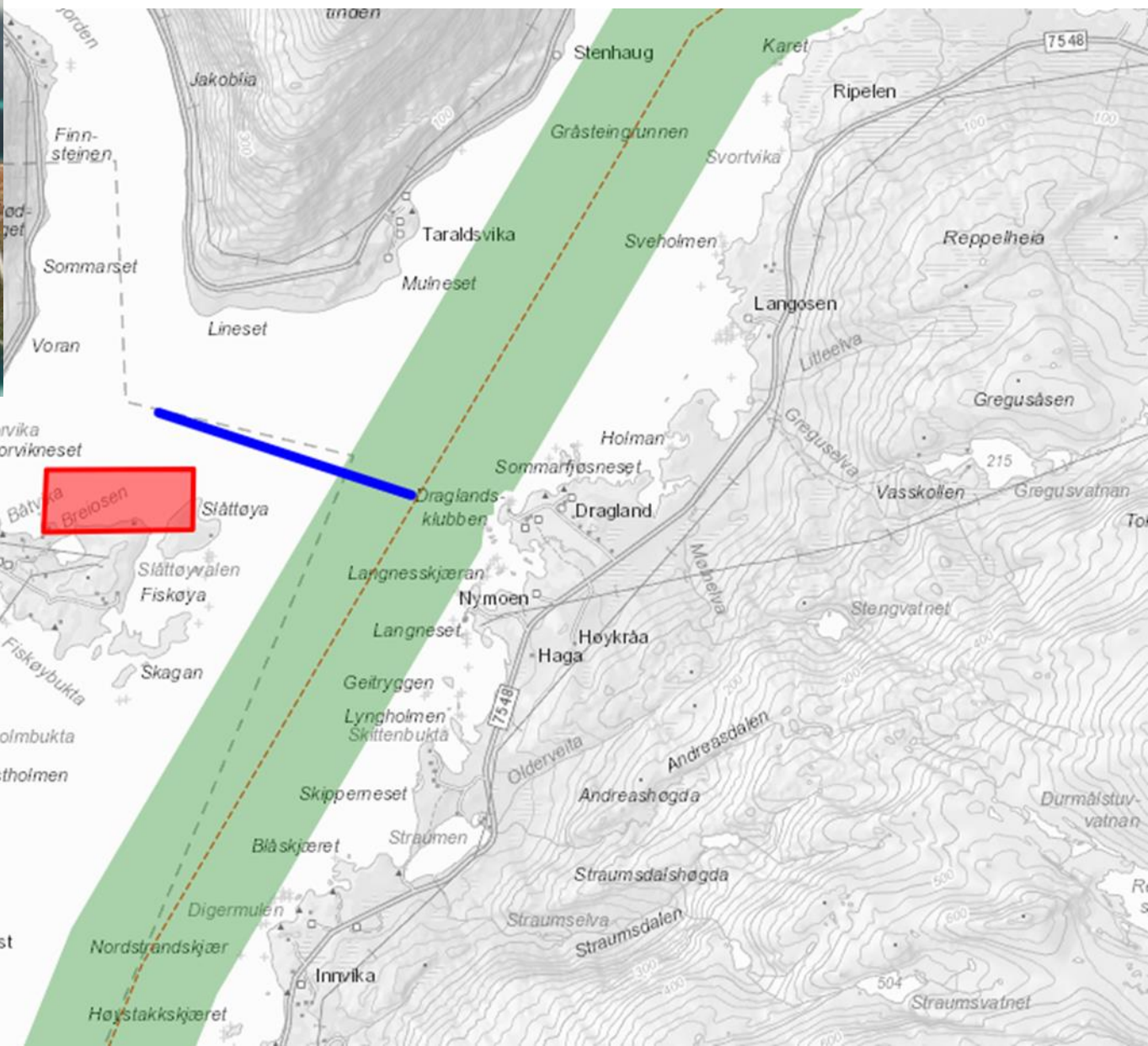
Kommunen:

- I kommunens sjøområde som definert i § 3 bokstav f): område hvor kommunen har planmyndighet med unntak av hoved- og biled

-
- I tillegg saklig fordeling - Kystverket skal alltid behandle søknader om
    - tiltak som nevnt i § 14 tredje ledd:
      - akvakulturanlegg og andre merdanlegg i sjø
      - energianlegg i sjø
      - rørledninger for olje og gass
      - broer
      - luftspenn
      - innretninger, installasjoner og anlegg for petroleumsvirksomhet, herunder slep og oppankring av slike
      - tiltak som krysser en kommunegrense, med mindre kommunene har inngått samarbeid som omfatter myndighetsutøvelse etter loven
      - tiltak som kan skape vesentlige hindringer eller ulempe for den alminnelige ferdsel, herunder sprengning, større slep, omlasting fra skip til skip, seismiske undersøkelser og utprøving av utstyr
      - tiltak som kan påvirke forsvars- og beredskapsinteresser i farvannet
    - Kommunen må avklare med Kystverket ved tvil om hvem som er rette myndighet

Eksempel – Tiltak i kommunalt sjøområde som kan påvirke ferdsel i hovedled

– Vi tar ansvar for sjøveg

Saksbehandlingen etter § 14

Innen fire uker skal søker ha tilbakemelding på om tiltaket krever tillatelse. Det er nok at et tiltak *kan* påvirke noen av de aktuelle hensynene eller interessene for å konstatere søknadsplikt etter § 14

Deretter skal det vurderes om tiltaket kan tillates. Tiltakets konsekvenser for sikkerheten og ferdselen må vurderes i tillegg til hensynene i § 1

Vurderingstema etter § 14

- Tiltakets påvirkning på sikkerheten i farvannet
  - forstyrrer eller hindrer tiltaket ferdselen
  - sikker bruk av farvann innebærer at ferdselen skal være trygg for fartøy og de som bruker eller oppholder seg på sjøen
- Påvirkning av den allmenne ferdselen
  - loven skal legge til rette for ferdselen i det farvannet hvor allmennheten ferdes
  - som for sikkerhet; kan tiltaket forstyrre eller hindre ferdselen
  - uhindret og trygg ferdsel for sjøtransporten

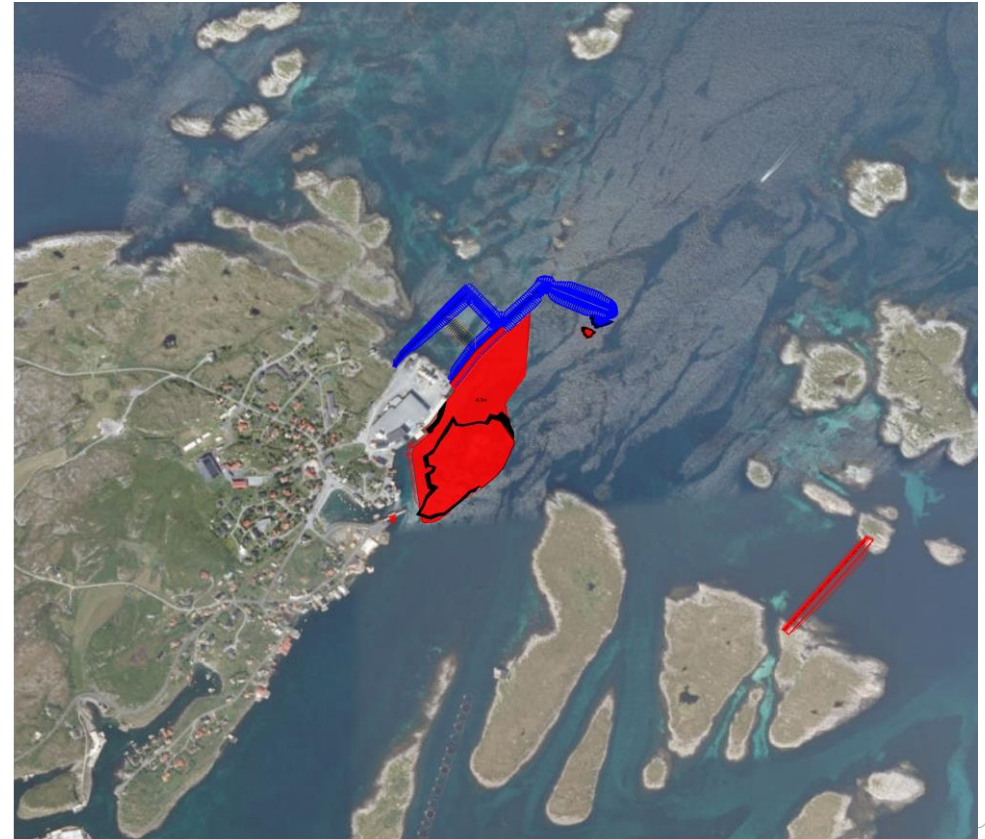

-
- Hensynene som fremgår av formålsbestemmelsen må også vurderes ved søknad om tillatelse
    - Fremme **sjøtransport** som transportform
    - Legge til rette for **effektiv, sikker og miljøvennlig** drift av havn og bruk av farvann
    - Hensynet til et konkurransedyktig **næringsliv**
    - Hensynet til nasjonale **forsvars- og beredskapsinteresser**
  - Forvaltningsmessige prinsipper i naturmangfoldloven og vannforskriften § 12

Arealplaner og samordningsplikt § 14 fjerde ledd

- Tillatelse til tiltak kan ikke gis i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven
- Plan- og bygningsmyndigheten kan gi dispensasjon
- Kommune og stat plikter å foreta en effektiv og samordnet behandling av søknad om tillatelser

Kommunen kan stille krav om forundersøkelser § 15

- Kommunen kan pålegge tiltakshaver å gjennomføre undersøkelser for å klarlegge konsekvenser av at tiltaket gjennomføres
- Ulempene pålegget vil påføre tiltakshaver, må avveies mot forvaltningens interesse av en nærmere kartlegging av mulige konsekvenser
- Aktuelle undersøkelser kan være:
  - krav om geotekniske undersøkelser
  - strøm-, vind- og bølgeanalyser

Vilkår – bortfall av tillatelse § 16

- Kommunen kan stille vilkår til tillatelser (den ulovfestede vilkårslæren)
- § 16 gir kommunen en særskilt hjemmel til å gi tillatelse på nærmere vilkår
- Tiltakseier må sette i gang arbeidet med tiltaket innen tre år, hvis ikke faller tillatelsen bort

Skal tiltaket merkes med farvannsskilt?

- Noen tiltak bør merkes med farvannsskilt for eksempel kabler, ledninger mv.
- Kystverket skal alltid behandle søknad om skilting uavhengig av tiltakets plassering § 10
  - For eksempel: Kommunen gir tillatelse til etablering av sjøkabel i eget sjøområde. I vedtaket orienterer kommunen om at tiltakshaver må sende egen søknad om skilting til Kystverket.

Sjekkliste for kommunens mottakskontroll

---

1. Er kommunen rette myndighet?
  - Skal tiltaket etableres innenfor kommunens sjøområde?
  - Kan tiltaket i kommunens sjøområde påvirke sikkerhet eller ferdsel i hoved- og biled?
  - Kan tiltaket påvirke forsvars- og beredskapsinteresser i farvannet?
  - Faller tiltaket inn under § 14 tredje ledd?
2. Kan tiltaket påvirke sikkerhet eller ferdsel?
3. Er tiltaket i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven?

Saksbehandlingsgebyr § 33

- Kommunestyret selv kan gi forskrift om gebyr for behandling av søknad om tillatelse etter loven
  - selvkostprinsipp
  - det kan ikke ilegges gebyr for behandling av klage over vedtak

Klage på vedtak truffet av kommunen

- Kystverkets hovedkontor er klageinstans, jf. § 4 andre ledd

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Overgangsregler

- Alle søknader innkommet før 1.1.2020 skal behandles etter 2009-loven
- Oppfølgingsansvar for enkeltvedtak gitt etter 2009-loven, men der myndigheten endres som følge av havne- og farvannsloven
  - som følge av endringene i farledsforskriften
  - skifte av ansvarlig myndighet i de statlige fiskerihavnene

Overføring av statlige fiskerihavner til fylkeskommunene

- Fiskerihavner sør for Møre og Romsdal ble overtatt av de respektive fylkeskommunene 1.1.2020
- Avtaleprosessen for resterende fylker er ikke slutført
  - Planlegger for overføring av fiskerihavner i disse fylkene i løpet av 2020

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Torsvåg 1920

Torsvåg fiskerihavn i dag

KYSTVERKET

Behandling av søknader i tidligere statlige fiskerihavner

- Ikke lenger særskilt regulering
- Søknader i tidligere statlige fiskerihavner skal behandles av kommunen etter § 14
- Gjelder uavhengig av om Kystverkets anlegg er overført til fylkeskommunen per 1.1.2020

KYSTVERKET

---

7 Regler om havner

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Hva er en havn?

Begrepet «havn» er definert i § 3:

«kai eller kaier med tilknyttede sjø- og landområder som er tilrettelagt for mottak og fortøyning av fartøy i næringsvirksomhet eller offentlig tjeneste og andre områder som er tilknyttet disse»

Mottaksplikt § 27

- Havner og havneterminaler åpne for alminnelig trafikk har plikt til å ta imot fartøy
  - ikke mottaksplikt for havner som ikke tilbyr anløp og tjenester til andre enn eierne av havnen
- Formål:
  - sikre stabil, forutsigbar og ikke-diskriminerende tilgang til havneinfrastruktur for sjøtransporten

Hva ligger i mottaksplikten?

- Fartøy i lovlig ærend skal gis adgang til å anløpe og tilbys havnens tjenester
- Saklig forskjellsbehandling av fartøy er lov, kan f.eks. gjelde:
  - størrelse, last, etc.
  - prioritering av ulike godssegmenter eller næringer
- Beslutninger om avvisning av fartøy er ikke enkeltvedtak og kan dermed ikke påklages

Ikke mottaksplikt i følgende situasjoner:

- Når det ikke er kapasitet i havnen
- Dersom fartøyet vil være til urimelig fortrengsel for eiernes egen bruk av havnen eller andre som er sikret rett til å bruke havnen
- Fartøyet utgjør en risiko for sikkerheten eller miljøet i havnen:
  - sikkerhet for liv, helse og materielle verdier
    - ikke «økonomisk» sikkerhet
  - aktuell og sannsynlig miljøtrussel mot havnens anlegg/virksomhet

Begrensning av fartøyers opphold i havn ved lokal luftforurensning § 5

- § 5 gir «kommunestyret selv» hjemmel til å begrense fartøyers opphold i havn når det er nødvendig for å unngå eller begrense lokal luftforurensning
  - Gjelder forurensning over timegrenseverdiene i forurensningsforskr. § 7-6
  - Det må være nærliggende fare for, eller inntrådt, overskridelse av grenseverdiene
  - Begrensning av opphold i havn må være «*nødvendig*» for å hindre overskridelse eller redusere overskridelse av forurensning (reelt bidrag)
- Begrensninger kan kun gjelde «*i havn*» og må være midlertidige

Krav til forvaltning og drift av havn

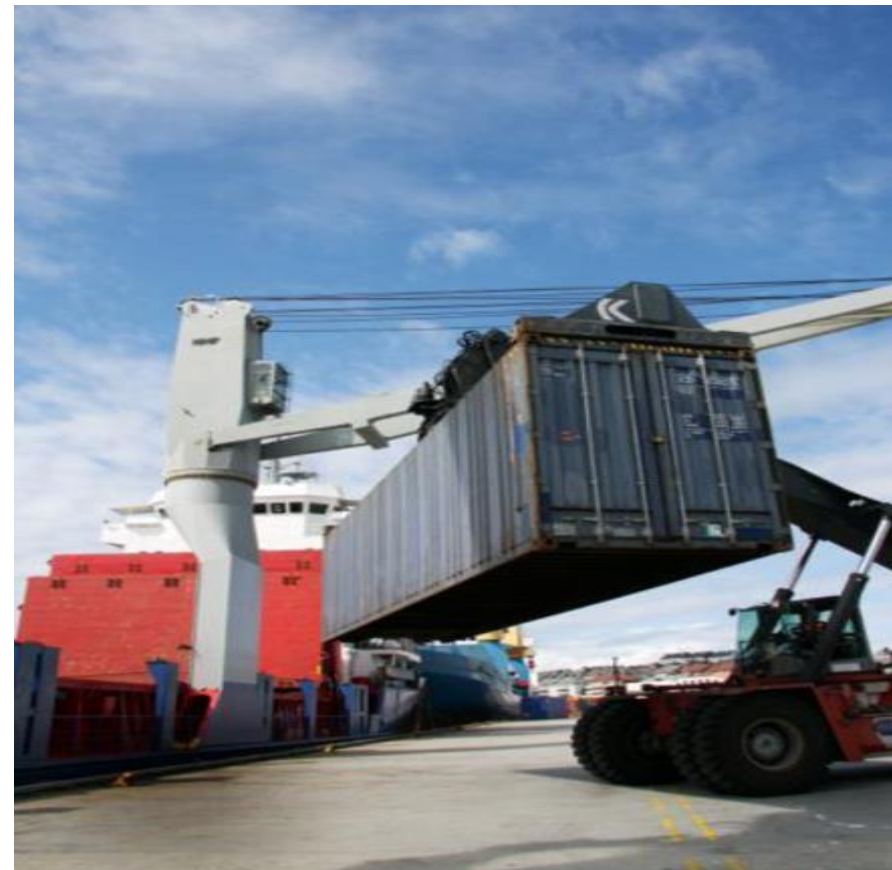
Departementet kan regulere følgende i forskrift:

- Forvaltning og drift, ivaretagelse av miljø og sikkerhet § 28
  - Farlig gods-forskriften
  - Bulkforskriften
- Vederlag § 29
  - Forskrift om havneforordningen
  - Den tidl. publiseringsforskriften er tatt inn i § 29
- Sikring av havner og havneanlegg § 30
  - Forskriftene om sikring av havner og havneanlegg
- Beredskap i havner og havneanlegg § 31
  - Plikt til å bistå Forvaret ved sikkerhetspolitiske kriser og i krig
  - Havner av særlig forsvarsmessig betydning kan utpekes i forskrift

Inntekter og kapital i den kommunale havnevirksomheten § 32

- § 32 gjelder i dag kun for kommuner som var bundet av reglene om havnekapital etter 2009-loven § 47
- Krav om regnskapsmessig skille
- Men kommunene får adgang til å ta utbytte
  - Hvis det er avsatt tilstrekkelige midler til drift, vedlikehold og investeringer knyttet til tjenesteyting rettet mot fartøy og gods- og passasjerhåndtering
  - I interkommunalt selskap, KF og AS kan uttak bare besluttes av kommunen etter forslag fra styret
- Meldeplikt ved omorganisering eller overdragelse av havn
- Departementet kan føre tilsyn

KYSTVERKET

---

8 Farvannsavgift

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Anløpsavgift

Farvannsavgift

- Ikke obligatorisk for kommunene å innføre farvannsavgift
- Kostnader som *kan* finansieres med avgift § 36:
  - nødvendig isbryting
  - fjerning av gjenstander som hindrer sjøtransporten eller er til fare for ferdselen
  - utøvelse av myndighet, minus behandling av søknader
  - kostnader til farvannsskilt og navigasjonsinnretninger kommunen eier
- Avgift utløses ved anløp til havn og til innretning for drift av akvakulturanlegg
- Inndrivelse av avgifter
  - eier, reder, agent solidarisk ansvarlig
  - sikret med sjøpant

– Vi tar ansvar for sjøvegen

KYSTVERKET

Forskrift om farvannsavgift - overgangsregler

- Sentral forskrift om farvannsavgift
  - «Teknisk» regulering knyttet til selvkost følger nå av ny forskrift om selvkost etter kommuneloven
- Forskrift om overgangsbestemmelser
  - Gjeldende lokale anløpsavgiftsforskrifter bortfaller senest 01.01.2021
    - Men det er bare kostnadene nevnt i § 36 som kan finansieres med avgiften!
  - Renter og avskrivninger på foretatte investeringer kan likevel videreføres dersom investeringen var lovlig

KYSTVERKET

---

9 Forvaltningstiltak og sanksjoner

– Vi tar ansvar for sjøvegen

Virkemidler for å sikre etterlevelse av loven

- Pålegg om retting/stansing § 42
- Forelegg § 43
- Tvangsfullbyrdelse § 44
- Tvangsmulkt § 45
- Endring og tilbakekall av tillatelse § 46
- Overtredelsesgebyr § 50 (kun staten)
- Straff § 51

KYSTVERKET

Takk for oppmerksomheten!

– Vi tar ansvar for sjøvegen